

چهارشنبه 4 آذرماه 1394 - 13 صفر 1437 - 25 نوامبر 2015

انهدام ساختمان بانک استقراضی روس به دست مردم تهران...

* 4 آذر در گذر تاریخ

* انهدام ساختمان

بانک استقراضی روس به دست مردم تهران (1284 ش)

اشاره:

به دنبال تأسیس بانک شاهنشاهی ایران توسط انگلیسی‌ها، روس‌ها نیز کوشیدند امتیاز تأسیس بانک را به دست آورند. آنان پس از کسب امتیاز تأسیس بانک استقراضی درصدد برآمدند ساختمانی برای انجام امور بانکی بنا کنند.

از این رو، زمین موقوفه و متروکه‌ای

جنب یک امامزاده و مدرسه را که گورستانی نیز در آن قرار داشت و به تازگی، دولت از دفن مردگان در آن جلوگیری می‌کرد، برای این کار مناسب دیدند.

روس‌ها در اثنای کار، استخوان‌ها و اجساد تازه مردگان را کشف کردند ولی با بی‌اعتنایی آنها را در چاهی ریختند. به دنبال آن، یکی از روحانیان در حین سخنرانی در ماه مبارک رمضان، مردم را به بازداشتن کار ساخت بانک تحریک کرد تا این‌که در ادامه این شورش، کارکنان امامزاده و طلاب علوم دینی به همراه مردم به ساختمان یورش برده و بنای نیمه ساز آن را با خاک یکسان نمودند.

حادثه انهدام بانک روس، پس از واقعه مربوط به موسیو نوژ بلژیکی و اهانت او به روحانیان شیعه و نیز تنبیه تجار تهران به دست حاکم شهر، از تحولات مهمی بود که سرانجام به رویداد مشروطیت در ایران انجامید. در اصفهان به خاک سپرده شد.

* مجلس شورای ملی

برای توازن دخل و خرج مملکت

بودجه دربار را

تقلیل داد(1286ش)

اشاره:

مجلس شورای ملی برای توازن دخل و خرج مملکت بودجه دربار را از

هشتصد هزار تومان در سال به پانصد هزار تومان تقلیل داد و همچنین از مستمری شاهزادگان رقم قابل ملاحظه‌ای حذف کرد.

حقوق و مستمری زنان ناصرالدین شاه نیز قطع گردید.

* مجلس شورای ملی

به پیشنهاد دولت تصویب کرد، ماهیانه چهارصد تومان به ستارخان و سیصد تومان به باقرخان حقوق پرداخت شود(1289ش)

* رحلت حکیم و

فیلسوف برجسته «محمد هادی فرزانه» معروف به

«حکیم فرزانه» (1344ش)

اشاره:

حکیم و فیلسوف عالی‌قدر، شیخ محمد هادی فرزانه معروف به حکیم فرزانه، در سال 1263ش در شهرضای اصفهان به دنیا آمد. وی مقدمات علوم اسلامی و معارف دینی را در زادگاه خود سپری کرد و سپس برای تکمیل تحصیلات خویش، راهی اصفهان گردید. حکیم فرزانه در اصفهان در محضر استادان بزرگی همچون حضرات آیات:

سید محمدباقر درچه‌ای، ملا عبدالکریم گزی و میرزا نصرالله حکیم و... حاضر شد و پس از سالیانی در شمار حکما و علمای زمان قرار گرفت.

ایشان از میان رشته‌های گوناگون علمی، بیشتر به حکمت و فلسفه تمایل داشت و در راه کسب معلومات در این زمینه،

زحمات فراوانی را بر خود هموار نمود به طوری که در اواخر عمر، او را در زمره حکمای بزرگ قلمداد می‌کردند.

حکیم فرزانه از آن پس در زادگاه خود، شهرضا، به تدریس حکمت و فلسفه پرداخت و شاگردان فرهیخته‌ای تربیت نمود. زندگی

ایشان در کمال سادگی و قناعت بود و
زر و زیور دنیا، او را نفریفت.
مرغ جان این فیلسوف فاضل سرانجام در چهارم آذر 1344 شمسی برابر با
اول شعبان 1385 ق در 81 سالگی از
قفس تن رهایی یافت و پیکرش، رخ در
نقاب خاک پوشید.

* درگذشت «جبار باغچه بان» بانی مدارس استثنائی در ایران (1345 ش)
اشاره:

جبار باغچه بان در سال 1264 ش در قفقاز به دنیا آمد و پس از اتمام تحصیلات، در یک مدرسه در ایروان به تدریس مشغول شد. تدریس او، باعث شکفتن استعدادهای نهفته اش گردید و پس از مدتی با تجارب فراوان و برنامه های خوب به ایران آمد و در سال 1303 اولین کودکستان ایرانی را به نام «باغچه اطفال» در تبریز تأسیس کرد. در همان سال سه کودک ناشنوا نیز در این مدرسه ثبت نام کردند و این آغازی بود برای تلاش باغچه بان تا بتواند سخن گفتن را به این کودکان بیاموزد. او برای تعلیم خواندن و نوشتن برای کودکان و نوسودان، روش تعلیم الفباء را که امروزه در سراسر کشور رایج است به وجود آورد. او همچنین اولین مدرسه کودکان ناشنوا را در سال 1312 در تهران تأسیس کرد. جبار باغچه بان برای هموار کردن راه زبان آموزی کودکان ناشنوا راهی را انتخاب کرد که در سراسر جهان با نام الفبای گویای باغچه بان به عنوان مترقی ترین روش شناخته شده است. با تلاش این مبتکر پرتلاش بود که ناشنویان کشور نیز توانستند با دنیای اطراف خود و انسان های دیگر تماس برقرار کنند. همچنین اختراع تلفنی برای استفاده کر و لال ها و تأسیس مکتب نسوان برای آموزش دختران نیز از دیگر ابتکارات اوست. وی همچنین در سال 1322 جمعیت حمایت از کودکان کرولال را تأسیس کرد و کتاب هایی از قبیل اسرار تعلیم و تربیت، الفبای آسان، برنامه کار آموزگار، زندگانی کودکان و رباعیات باغچه بان را به نگارش درآورد. سرانجام وی در 4 آذر سال 1345 ش در 81 سالگی در تهران دار فانی را وداع گفت.

* در حوادث رانندگی آبان سال 50 تهران 59 نفر کشته و 797 نفر مجروح شدند. (1350 ش)

* عبدالرضا انصاری مدیرعامل سازمان خدمات اجتماعی شد. (1351 ش)
* طبق اعلام وزیر دارائی، ایران قسمتی از نفت خود را هر بشکه متجاوز از 8 دلار فروخت. (1352 ش)

* حسین داودی
سرکنسول ایران در استانبول، به سمت سفیرکبیر ایران در کابل تعیین شد (1353 ش)

* ارتحال فقیه و مجتهد بزرگوار آیت الله «میرزا احمد سرایی» (1360 ش)
اشاره:

آیت الله میرزا احمد سرایی در سال 1290 ش (1329 ق) در قریه سرای تبریز در خانواده ای متدین به دنیا آمد و مقدمات علوم را از 14 سالگی از علمای تبریز فرا گرفت. سپس به قم رفت و در حلقه درس حضرات آیات سید شهاب الدین مرعشی نجفی و میرزا جواد آقا ملکی تبریزی، به تقویت بنیه علمی خویش همت گماشت. میرزا احمد سرایی از آن پس راهی نجف گردید و از محضر عالمان نامداری همچون سید عبدالهادی شیرازی، سید محسن

حکیم، سید محمود شاهرودی و میرزا باقر زنجانى بهره‌ها برد تا به مدارج عالیہ علمی و اجتهاد دست یافت.

این فقیه بزرگوار از آن پس به وطن بازگشت و به تدریس و ترویج دین و تبلیغ احکام پرداخت.

ایشان علاوه بر اهتمام در ساخت

بناهای عام المنفعه، به بحث، مناظره و

مجادله حسنه با منحرفین اعتقادی، مسافرت

به ممالک مختلف اسلامی برای تبلیغ و ارشاد و تربیت مبلغ و طلاب علوم دینی مشغول بود. این عالم ربانی سرانجام در چهارم آذر 1360 ش

برابر با 27 محرم 1402 در 70 سالگی درگذشت.

* درگذشت استاد «محمود کریمی» استاد آواز ایران (1363 ش)

اشاره:

محمود کریمی (1306 - 1363 ش) در

موسیقی ایران شخصیت بی نظیر و استثنائی است؛ او سالها به تدریس ردیف آوازی موسیقی ایران پرداخت و هنوز هم ردیف

آوازش، بهترین ردیف برای آموزش آواز و

مرجع خوانندگان است.

جایگاه محمود کریمی از این نظریگانه است که شاید در موسیقی ایرانی برای

اولین بار بوده، کسی که خواننده حرفه ای نیست (محمود کریمی کنسرت رسمی نداشته) اینگونه مورد تأیید و حتی مرجع موسیقیدانان قرار گیرد.

* رحلت آیت الله «سیداحمد فقیه امامی» عالم برجسته اصفهان (1372 ش)

اشاره:

آیت الله سید احمد فقیه امامی اصفهانی در سال 1312 ش در اصفهان به دنیا آمد. وی پس از اتمام مقدمات در زادگاه خود

راهی قم شد و از حضرات آیات

سید محمد باقر سلطانی طباطبایی، سید حسین بروجردی، امام خمینی(ره) و علامه طباطبایی

بهره جست.

آیت الله امامی سپس در اصفهان به تدریس روی آورد و سالیانی طولانی به پرورش طلاب علوم دینی همت گماشت. از جمله

خدمات ایشان تأسیس کتابخانه عظیم الزهرا(س) در اصفهان با بیش از

60 هزار جلد کتاب می باشد.

همچنین آیات معجزه آسای قرآن، بشر و رسالت او، چرا جمهوری اسلامی و

روش رهبران انقلابی ما، از جمله

تألیفات ایشان است. این عالم ربانی سرانجام در 4 آذر 1372 ش در 60 سالگی دارفانی را وداع گفت و پس از تشییعی باشکوه،

* 13 صفر در گذر تاریخ

* وفات احمد نسایی معروف به «شیخ الاسلام» محدث شهیر مسلمان (303 ق)

اشاره:

ابوعبدالرحمن احمد بن شعیب نسایی محدث مشهور مسلمان معروف به شیخ الاسلام در سال 220 ق در یکی از روستاهای

خراسان متولد شد. در سنین جوانی به مصر رفت و در این کشور اقامت گزید. وی در مصر در علوم فقه و حدیث به استادی

رسید. شیخ الاسلام در سفری به دمشق از فضایل اهل بیت پیامبر اسلام بسیار سخن گفت، از این رو، مخالفین، چندین بار او را

مضروب کردند تا این که بر اثر همان آزارها بدردود حیات گفت. درباره‌ی تاریخ وفات، محل وفات و دفن او اتفاقی در میان

تاریخ‌نگاران نیست، اما برخی گفته‌اند که سرانجام به مکه رفت و در آن جا ساکن شد. از آثار او می‌توان به کتاب خصایص

امیرالمؤمنین(ع) اشاره کرد.

شیخ الاسلام همچنین صاحب کتاب سُنن نسایی است که یکی از کتاب‌های مهم اسلامی در سیره‌ی نبوی به شمار می‌رود. شیخ

الاسلام به هنگام وفات، 83 سال داشت.

* وفات «محمد ازهری هروی» دانشمند و عالم (370 ق)

اشاره:

ابومنصور محمد بن احمد بن ازهر، معروف به ازهری هروی فقیه، محدث، ادیب، نحوی، لغوی و شافعی است که فضل و درایت

وی مسلم و دارای تالیفات متعددی می‌باشد. الادوات، التقریب فی التفسیر، شرح شعر ابی‌تمام و... از جمله آثار او می‌باشند. ازهری هروی به جهت فراگیری لغات متفرقه به سیاحت پرداخت. در این اثنا به دست بادیه نشینان اسیر شد و در آن جا، کلمات، گفت‌وگوها و مخاطبات ایشان را جمع کرد و در کتابی گردآورد. زیرا این قوم به زبان اصلی و بدون غلط، تکلم می‌کردند. محمد ازهری هروی سرانجام در هشتاد و پنج سالگی وفات یافت.

* درگذشت وکیل الرعایا

«کریم خان زند» مؤسس و فرمانروای سلسله‌ی زندیه (1193 ق)
اشاره:

کریم خان زند، موسس خاندان پادشاهی زند، در 1119 ق در نزدیکی ملایر به دنیا آمد. نادرشاه افشار برای تضعیف خاندان زند و قبایل آن‌ها، ایشان را به دره‌ی گز کوچ داد و برخی از آن‌ها از جمله کریم خان را به خدمت سپاه خود درآورد. کریم خان رشادت فراوانی در جنگ‌ها از خود نشان داد و در جنگ هند، مورد توجه نادر قرار گرفت. کار کریم خان کم کم بالا گرفت و قصد برگرداندن خاندان افشاریه را داشت. این کار مدتی به طول نیانجامید و جنگ‌های متعددی روی داد که با پیروزی کریم به پایان رسید. وی در 1163 ق به تخت قدرت تکیه زد و خود را وکیل الرعایا نامید. کریم خان به سادگی زندگی می‌کرد و به امنیت مردم و علم و دانش اهمیت می‌داد. وی سرانجام در 74 سالگی درگذشت و در شیراز به خاک سپرده شد. مسجد، بازار و حمام وکیل از جمله آثار دوره‌ی اوست.

* 25 نوامبر در گذر تاریخ

* تولد «لوپه وگا» ادیب و نویسنده شهیر اسپانیایی (1562م)

* تولد «سر ویلیام هرشل» منجم آلمانی و کاشف سیاره اورانوس (1738م)

* تخلیه و خروج

نیروهای استعماری انگلستان
از سرزمین آمریکا (1783م)

* به آب انداختن اولین کشتی بخار توسط «رابرت فولتون» آمریکایی در پاریس (1803م)

* کودتای ژنرال

«موبوتو سه سه سکو»

در کشور آفریقایی کنگو (1965م)

* روز ملی و استقلال «سورینام» از استعمار هلند (1975م)